

ŞAH İSMAİL HATAİ

ŞAH İSMAİL HATAİ

“atlarımız yemin yedi silindi
İki kardeş karşı karşı salındı
Ciğerciğim delik delik delindi
Sal Allah’ım sal sılama varayım”

Pir Sultan Abdal

Şah İsmail Hatai: Safevi Türk Devletinin kurucusu; Kızılbaşların – Bektaşilerin yedi ulu ozanından biri, Türk dilinin, Türk Edebiyatının en güçlü şairidir. Kurduğu Safevi devletinin resmi dilini Türkçe yapmış, devletinin bütün yazışmalarını, resmi görüşmelerini Türkçe ile yürütmüştür. O devirde Türkçe’nin nasıl bir muamele gördüğü göz önüne getirilirse Şah İsmail’in Türk dilinin gelişmesi için ne kadar önemli olduğu ayan beyan görülür.

Bir ulus için konuştuğu dilin ne anlama geldiği, ortak dil birliği olmadan ulusun var olamayacağı bu günlerde daha iyi anlaşıldığından bütün uluslar kaybolmamak için ana dillerini geliştirmeye, bu dilin gelişmesine katkı yapmış insanları saygıyla anmaya çalışıyorlar. Bu açıdan bakılınca Şah İsmail Hatai bu dille bu ulusun varlığı için çok çok önemli bir kilo metre taşıdır. Eğer Şah İsmail Hatai o günlerin modasına uyup Farsça yada Arapça dilini kullansaydı, belki de onu takip eden Kızılbaş- Bektaşi ozanlarınca da o dil kullanılacak Kızılbaşların- Bektaşilerinin duaları olan şiirler, dini ayinler Türkçe ile değil de başka dillerle yapılacaktı. Eğer böyle olsaydı, bizler bugün Farsça yazan Mevlanâ’yı yazdığı dilde okuyup anlayamadığımız gibi, Pir Sultan Abdal, Kul Himmet, Köroglu, Karacaoglan, Aşık Veysel gibi nice ozanımızı da kendi dilinden okuyup anlayamayacaktık; çünkü Şah İsmail Hatai’nin geleneğine uyan bu Kızılbaş - Bektaşi ozanları da belki Şah İsmail Hatai’nin kullandığı şiir dilini kullanacaklardı. Böyle bir şeyin bu dil için ne anlama geleceğini hayal etmek zor değildir.

Ayrıca, Şah İsmail Hatai yaşadığı yıllardan buyana Kızılbaş- Bektaşi kitesince büyük bir hürmetle, gönülden gelen bir sevgiyle, içten bir bağlılıkla anılmış, bütün cemlerde, muhabbetlerde deyişleri söylenmiş, her zaman yedi ulu ozanla beraber anılan bir şahsiyettir. Böyle bir şahsiyetin ulu orta, düşüncesizce her türlü nesnellikten, bilimsellikten, insaftan, uzak bir dille sözde bir belgesel program bahane edilerek kötülenmesi bizleri üzmektedir.

Bizler Şah İsmail Hatayı’nin Kurduğu Safevi Devletine (Devlet-i Kızılbaş), hiç

gerekmediği halde kışkırtmalara kanan Osmanlı Padişahı Yavuz Sultan selimin haksız bir şekilde Saldırdığını; bu savaşa giderken Osmanlı Padişahı Yavuz'un Anadolu'da yaşayan kırk bin Kızılbaş - Bektaşî Türkmen'ini katlettiğini, sonunda bu iki kardeş ordunun 1514'te Çaldıran savaşı diye anılan savaşa tutuğuğunu geğmişimizin acı bir olayı olarak biliriz, ama geğmişin yarasını kaşımamak için bunları pek anmayız, bu acı olayların yaşanmasına sebep olan Yavuz'u sevmeyiz ama ondanda fazla söz etmeyiz; mecbur kalıp o savaşı anacağımız zamanda büyük bir sorumlulukla, sağ duyuyla davranır yukarda andığımız şiirde olduğu gibi "İki Kardeş karşı karşı salındı / ciğerciğim delik delik delindi" diye içimizden gelen öz duygularımızı, üzüntülerimizi bildiririz. Hal böyleyken, Çukurova Televizyonunun, belgesel program savıyla her türlü nesnel ölçüden uzak bir filimi, evirip çevirip yayınlayarak, bizlere Türk tarihinin bu talihsiz günlerini hatırlatmasını, bizler için Çok önemli, çok özel bir şahsiyet olan Şah İsmail Hatai'ye uluorta saldırarak, hakaretler savurmasını üzüntüyle izliyoruz. Söz konusu programın bir kere gösterilip bittiği (bitmesi gerektiği) halde tekrar tekrar

yayımlanması üzerine bu duygularımızı kamuoyuyla paylaşmak istedik. Herkesi sorumluluğa çağırıyoruz.

Saygılarımızla. 10 kasım 2004

Murşit PUR – Rıza AYDIN